

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 23/2021)

София, 23 юни 2021 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 17.06.2021 г.	3
1.1	Проведени мероприятия при есенници	3
1.2	Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци	9

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 17.06.2021 г.

1.1 Проведени мероприятия при есенници

Оперативните данни към 17 юни 2021 г. сочат увеличение на площите за реколтиране с маслодайна рапица, ръж и тритикале с между 10,5% и 19,7% на годишна база. С около 2% по-малко са площите за реколтиране с пшеница и ечемик.

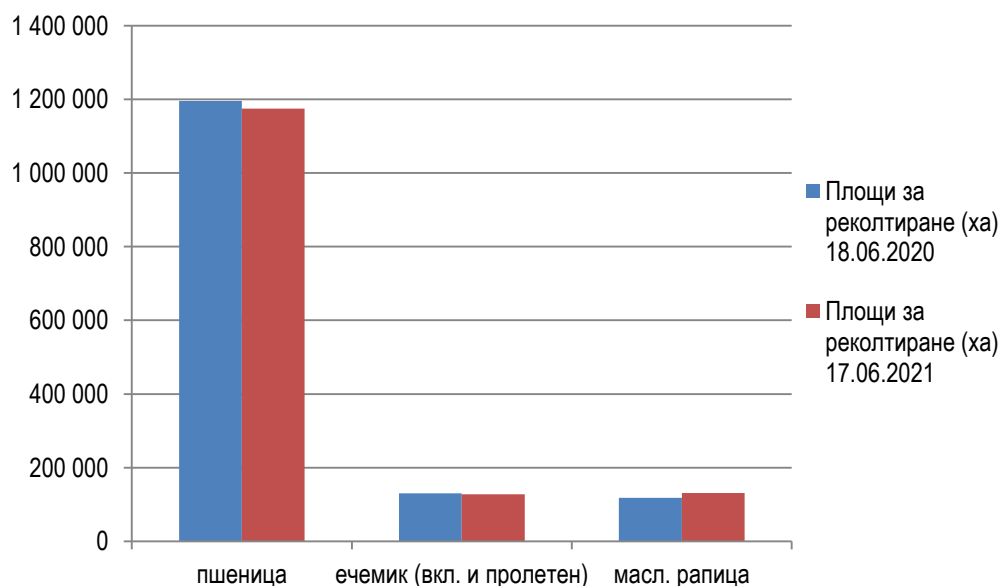
Част от пропадналите площи с рапица са разорани и са презасети с други култури.

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 17.06.2021 г., ха

	18.06.2020	17.06.2021	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 195 423	1 174 440	-1,8%
ечемик (зимен и пролетен)	130 409	127 513	-2,2%
маслодайна рапица	118 319	130 745	10,5%
ръж	6 842	8 189	19,7%
тритикале	14 624	17 212	17,7%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 17.06.2021 г., сравнено със същия период на 2020 г.

1.2 Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

На този етап засетите площи с маслодаен слънчоглед са с 3,5% под отчетените по същото време на миналата година, а тези с царевица за зърно – с 10,9%.

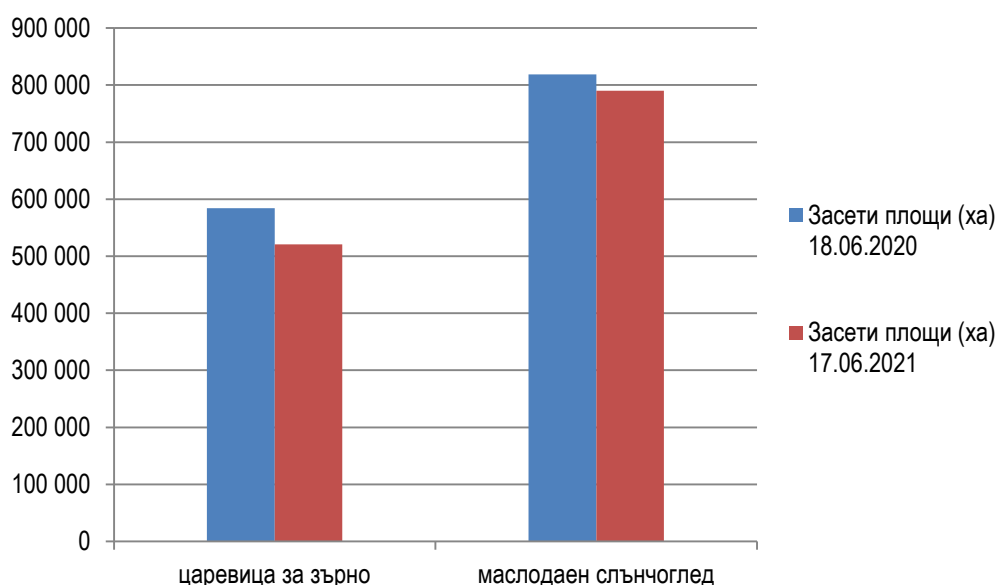
**Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн
към 17.06.2021 г., ха**

	18.06.2020	17.06.2021	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	818 822	789 884	-3,5%
царевица за зърно	584 371	520 839	-10,9%
тютюн Ориенталски	-	2 290	*
тютюн Виржиния	-	852	*
тютюн Бърлей	-	197	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 17.06.2021 г.,
сравнено със същия период на 2020 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци

По последни оперативни данни, засадените открити площи със зеленчуци, дини, пъпеши и зеле са в границите от 7,5% до 81,8% под нивата отпреди една година, като най-значителен спад е налице при зелето. Същевременно, при ягодите се наблюдава увеличение на площите с близо 17%.

Към средата на юни 2021 г. производството на ягоди, зеле, краставици на открито и картофи изостава с между 4,2% и 53,5% спрямо миналогодишното, в резултат от по-малкия размер реколтирани площи и/или понижение на средните добиви.

От началото на годината до момента в страната са произведени 17 653 тона оранжерийни краставици и 4 574 тона оранжерийни домати – респективно с 28,6% повече и с 26,8% по-малко на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 17.06.2021 г.

	17.06.2021				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	8 806	531	10 509	1 979	-7,6%	-55,8%	-53,5%	5,3%
домати на открито	2 099	-	-	-	-23,3%	*	*	*
краставици на открито	460	10	62	620	-40,6%	-33,3%	-34,0%	-1,1%
пипер на открито	2 372	-	-	-	-7,5%	*	*	*
зеле	246	61	1 572	2 577	-81,8%	-26,5%	-23,4%	4,2%
дини	4 267	-	-	-	-7,6%	*	*	*
пъпеши	2 274	-	-	-	-8,2%	*	*	*
ягоди на открито	814	671	4 542	677	16,8%	-3,7%	-4,2%	-0,4%
домати в оранжерии	376	154	4 574	2 970	-17,0%	-30,3%	-26,8%	5,0%
краставици в оранжерии	314	234	17 653	7 544	14,2%	1,7%	28,6%	26,4%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Засега добитото количество череша и вишна е съответно с 42% и 70,5% под отчетеното по същото време на 2020 г. Това е свързано с по-късния старт на беритбената кампания тази година, в съчетание с по-нисък среден добив от декар.

Стартира прибирането на реколтата от кайсии.

Площи и производство от трайни насаждения към 17.06.2021 г.

	17.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
ябълки	4 713	-	-	-	*	*	*
круши	629	-	-	-	*	*	*
праскови	3 003	-	-	-	*	*	*
сливи	2 999	-	-	-	*	*	*
череша	8 929	3 239	12 689	392	-6,8%	-42,0%	-49,9%
вишна	10 096	26	40	154	-18,7%	-70,5%	-78,1%
кайсии	1 291	0,5	0,1	24	*	*	*

	17.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
орехи	2 960	-	-	-	*	*	*
малини	9 308	-	-	1,3%	-	-	-
лозя винени	1 960	-	-	-	*	*	*
лозя десертни	33 443	-	-	-	*	*	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към 17 юни 2021 г. събраната продукция от маслодайна роза възлиза на 8 197 тона - с около 46% под нивото отпреди една година, поради намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Реколтирани са първите площи с лавандула, като са прибрани 45 тона.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 17.06.2021 г.

	17.06.2021				Изменение на годишна база, %		
	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	4 764	4 081	8 197	201	-15,5%	-46,1%	-36,2%
лавандула	18 025	10	45	450	*	*	*

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2020 г.

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

От началото на настоящата пазарна година до 17 юни 2021 г. през Пристанище Варна¹ са изнесени общо 671,4 хил. тона пшеница (в т. ч. 6,2 хил. тона през последната седмица), което е с 61,3% по-малко на годишна база. Експортът на ечемик през порта също е под миналогодишния – с 36,9%, като остава в застой за поредна седмица.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	29.06.2019 – 20.06.2020	29.06.2020 – 20.06.2021	Изменение на годишна база
пшеница	1 734 021	671 369	-61,3%
ечемик	113 057	71 378	-36,9%
рапица	128 793	0	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица от реколта `2020 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При липса на отчетени количества за последната седмица, общият износ на царевица и слънчоглед през Пристанище Варна от началото на септември 2020 г. до момента се свива респективно с 31,5% и 56,1% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	31.08.2019 – 20.06.2020	31.08.2020 – 20.06.2021	Изменение на годишна база
царевица	522 911	358 276	-31,5%
слънчоглед	81 919	35 980	-56,1%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2020 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2020 г. за есенните и м. септември 2020 г. за пролетните култури) през Пристанище Варна са внесени 2,2 хил. тона ечемик, 4,2 хил. тона царевица и 5,6 хил. тона слънчоглед. На този етап няма данни за осъществен импорт на пшеница и рапица през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 22/2021, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за април 2021 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 22/2021, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 16 юни 2021 г. пазарът на основните зърнени и маслодайни култури в страната е спокоен, без седмични ценови изменения.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 16.06.2021 г., лв./тон без ДДС

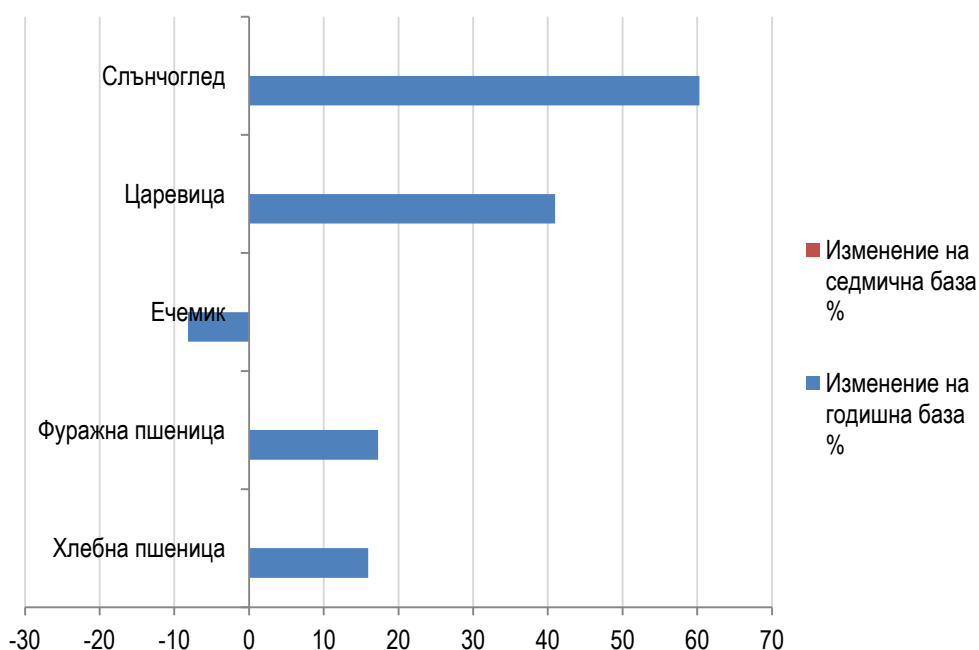
	17.06.2020	09.06.2021	16.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	339	393	393	15,9	0,0
Фуражна пшеница	324	380	380	17,3	0,0
Ечемик	305	280	280	-8,2	0,0
Царевица	293	413	413	41,0	0,0
Слънчоглед	645	1 034	1 034	60,3	0,0
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Поскъпването на слънчогледа спрямо аналогичния период на 2020 г. е с 60,3%, а на пшеницата и царевичата - в границите от 15,9% до 41%. Единствено ечемикът се търгува на по-ниска цена от миналогодишната, с 8,2%.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 16.06.2021 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

През изминалата седмица се регистрират разнопосочни отклонения на цените на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата. Средните цени на едро на картофите (от стара реколта и пресни), вносните краставици и ябълките се повишават от 1,4% до 10% на седмична база. Същевременно, българските оранжерийни и вносните домати, оранжерийните краставици, черешите и зелето поевтиняват с между 0,6% и 16,2%.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 18.06.2021 г., лв./кг

	19.06.2020	11.06.2021	18.06.2021	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,81	0,72	0,73	-9,9	1,4
картофи пресни	0,90	0,90	0,99	10,0	10,0
домати (оранжерийни)	2,52	2,22	2,19	-13,1	-1,4
домати (внос)	2,14	1,72	1,71	-20,1	-0,6
краставици (оранжерийни)	1,73	1,79	1,75	1,2	-2,2
краставици (внос)	*	1,38	1,51	-	9,4
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен внос)	2,75	*	*	-	-
зеле	0,68	1,05	0,88	29,4	-16,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	2,39	3,31	3,00	25,5	-9,4
ябълки	2,00	1,53	1,60	-20,0	4,6
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	-	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Средно за страната, към 18 юни 2021 г. картофите от стара реколта, домати (оранжерийни и внос) и ябълките се предлагат на цени, които са от 9,9% до 20,1% под нивата отпреди една година. Леко поскъпване на годишна база се отчита при оранжерийните краставици – с 1,2%, а по-значително - при пресните картофи, черешите и зелето - в рамките на 10% - 29,4%.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 18.06.2021 г.

